

Õiguskantsler

Elmar Vaher
Politsei- ja Piirivalveamet
ppa@politsei.ee

Teie nr

Meie 03.06.2022 nr 7-4/220476/2203023

Kohtlemine kinnipidamisel

Austatud härra peadirektor

Õiguskantsleri poole pöördus [], kes kirjeldas, et oli enne tema 23.02.2022 kinnipidamist ja rahvusvahelise kaitse taotluse esitamist veetnud talvises metsas mitu ööpäeva ning ületas Eesti riigipiiri läbi vee. Avaldaja sõnul olid ta riided ja jalanõud märjad ning ta külmetas. Avaldaja väitis, et Politsei- ja Piirivalveamet (PPA) talle vahetusriideid ei andnud.

Avaldaja kinnipidamise protokollist selgub, et ta peeti kinni 23.02.2022 kell 05.13 Võru maakonnas, Setomaa vallas, Helbi külas (ajutisest kontrolljoonest ca. 300m kaugusel) ning toimetati PPA Lõuna prefektuuri Piusa kordonisse. Avaldaja viibis kordonis kella 05.36–11.00. Kiirabikaardi väljavõttest selgub, et kell 05.40 kutsuti avaldajale terviseseisundi kontrollimiseks kiirabi, mis saabus Piusa kordonisse kell 06.18 ning vaatas avaldaja üle kella 06.21–07.06.

Kiirabikaardi sissekandes on kirjeldatud, et avaldaja labajalad olid märgade sokkide tõttu külmad. Kiirabi võttis sokid ära ja kattis avaldaja jalad tekiga. Kiirabi sissekandest on samuti näha, et kiirabi soovitas PPA-l anda avaldajale võimaluse korral kuivad riided. Piusa kordoni juhi 27.04.2022 ja 19.05.2022 edastatud materjalidest nähtub, et kordonis paigutati avaldaja lühiajaliseks kinnipidamiseks ettenähtud ruumi, kus olid tekk ja padi, samuti pakuti avaldajale seal juua vett ja sooja teed. Kordoni juht selgitas, et söögist avaldaja keeldus. Avaldajale vahetusriiete andmist kordoni juht oma selgitustes ei maininud.

Seega saab öelda, et avaldaja oli alates kinnipidamisest kell 05.13 kuni kiirabi saabumiseni kl 06.18 (s.o tund aega) osaliselt märgade riietega ning vaatamata kiirabi soovitusele ei pakutud avaldajale kuivi riideid ilmselt ka hiljem.

Piinamise ja Ebainimliku või Alandava Kohtlemise või Karistamise Tõkestamise Euroopa Komitee taunis kinni peetud piiriületajate põhivajaduste rahuldamata jätmist (sh neile kuivade riiete andmata jätmist) 2019. aastal tehtud [soovituses Kreekale](#) (p 87). Ka Euroopa Inimõiguste Kohus viitas kohtuasjas [Moisejevs vs. Läti](#) (p-d 78-81) kinnipeetu põhivajaduste (nt toitumine) rahuldamise olulisusele eriti olukorras, kui inimene peab osalema kohtuistungil.

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

Kui kinni peetud inimesel ei ole kuivi ja ilmastikule vastavaid riideid, on inimväärika kohtlemisega kooskõlas, kui talle annab vajalikud vahetusriided ning jalanõud PPA. Nii saab vältida inimese alajahtumist ning sellega kaasnevaid tervisehädasid. Inimese põhivajaduste (sh soojus, nälg, janu, WC kasutamine jms) võimalikult kiire rahuldamine on eriti oluline siis, kui kinni peetuna niigi psühholoogiliselt keerulises olukorras peab inimene osalema menetlustoimingutel ja kohtuistungil.

Leian, et PPA ametnikud oleksid pidanud andma avaldajale pärast kinnipidamist liigse viivituseeta kuivad riided ja jalanõud. Soovitan PPA-l varuda Piusa kordonisse ja teistesse kordonitesse vajalikke rõivaid ja jalanõusid ning jälgida, et kinni peetud inimene saaks märjad riided vahetada kuivade vastu võimalikult kiiresti. Näiteks on PPA kinnipidamiskeskuses varutud kasutatud, ent puhtaid riideesemeid, mida saab abivajajatele anda.

Palun tagasisidet soovitusele 16. septembriks 2022.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise